

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student/ka): Jitka Snášelová

Oponent: PhDr. Jan Stříbrný

Posudek oponenta:

Ve své diplomové práci „Činnost církevních tajemníků na Šumpersku do roku 1968“ Jitka Snášelová zpracovala podobu (proti)církevní politiky komunistického režimu v jeho prvním dvacetiletí na konkrétním příkladu okresu Šumperk.

Předložený text je po formální i obsahové stránce velmi logicky a přehledně strukturovaný. V úvodních dvou kapitolách autorka ukazuje politická a legislativní východiska a celkový instituční rámec státní církevní politiky a situaci církve, speciálně olomoucké arcidiecéze.

Jádrem práce je popsání konkrétní činnosti čtyř okresních církevních tajemníků působících v daném období v Šumperku (kap. 3 – 16), přičemž autorka v chronologické posloupnosti zachycuje prosazování principů této politiky na zdejším okrese. Ukazuje formy nátlaku na kněze a jejich postupnou diferenciaci - od kolaborujících přes přizpůsobivé až po hrdé a neústupné osobnosti (Oldřich Koutný, Jaroslav Koplík, Ladislav Jedelský). V dobových souvislostech přibližuje dopady a důsledky této strategie režimu na život konkrétních farností - duchovních i laiků. Velmi přínosná je kapitola 17., kdy je v průřezu dvaceti sledovaných let zpracováno jedno z důležitých témat, totiž výuka náboženství, jeho vytlačování ze škol a nahrazování ateistickou výchovou. K charakteristice doby velmi výstižně přispívají i výtahy z kádrových posudků kněží (kap. 18) a pokus o profily čtyř církevních tajemníků, kteří v této funkci v letech 1949-1968 v okrese Šumperk působili.

Autorka dobře zvolila základní literaturu, účelně využila archivní prameny (především v SOkA Šumperk) a cenným doplněním jsou pak osobní svědectví 12 pamětníků, kteří svým subjektivním pohledem dokreslují, někdy i konfrontují strohá fakta úředních dokumentů.

K práci mám pouze jednu závažnější připomínku. Na straně 16 (1. odstavec) je obecná situace církve těsně před Únorem 1948 podána nápadně kriticky, přímo s použitím výrazu selhání. Při nahlédnutí do citovaného zdroje se ukázalo, že jde o závažný posun druhotné citace. Václav Vaško v Neumlčené použil citované výroky profesora Karla Skalického, autorka však toto citační rozlišení zrušila.

Faktografické připomínky:

- s. 29 / 1. odst. – Stalin se narodil 21. 12. 1879 – tedy jeho 70. narozeniny se nemohly slavit v listopadu 1947
- s. 76 / pozn. 253 – V roce 1951 vznikl Celostátní mírový výbor katolického duchovenstva a na nižších úrovních pak diecézní event. vikariátní výbory. Teprve na III. sjezdu v roce 1966 byl přejmenován na Mírové hnutí katolického duchovenstva (MHKD).
- s. 84 – oficiální název MHKD zněl Mírové hnutí katolického duchovenstva – nikoli duchovních
- s. 93 – mezi osobnostmi, s nimiž se mohl v polovině 50. let Jan Janků setkat ve vězení, nemohl být Dominik Duka (tehdy mu bylo 12 – 15 let)
- s. 112 – ČSFR – znamená nejen Československá federativní republika (březen - duben 1990), ale i Česká a Slovenská federativní republika (duben 1990 – 31. 12. 1992)

Hodnocení:

Předložená práce je velmi dobře zvládnuta z hlediska metodologického, faktografického i jazykového. Představuje nesporný badatelský přínos a odpovídá nárokům kladeným na diplomovou práci, a proto ji plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 17. 1. 2012

.....

.....
podpis oponenta